

Ruoka-aputoiminta Turussa 2023

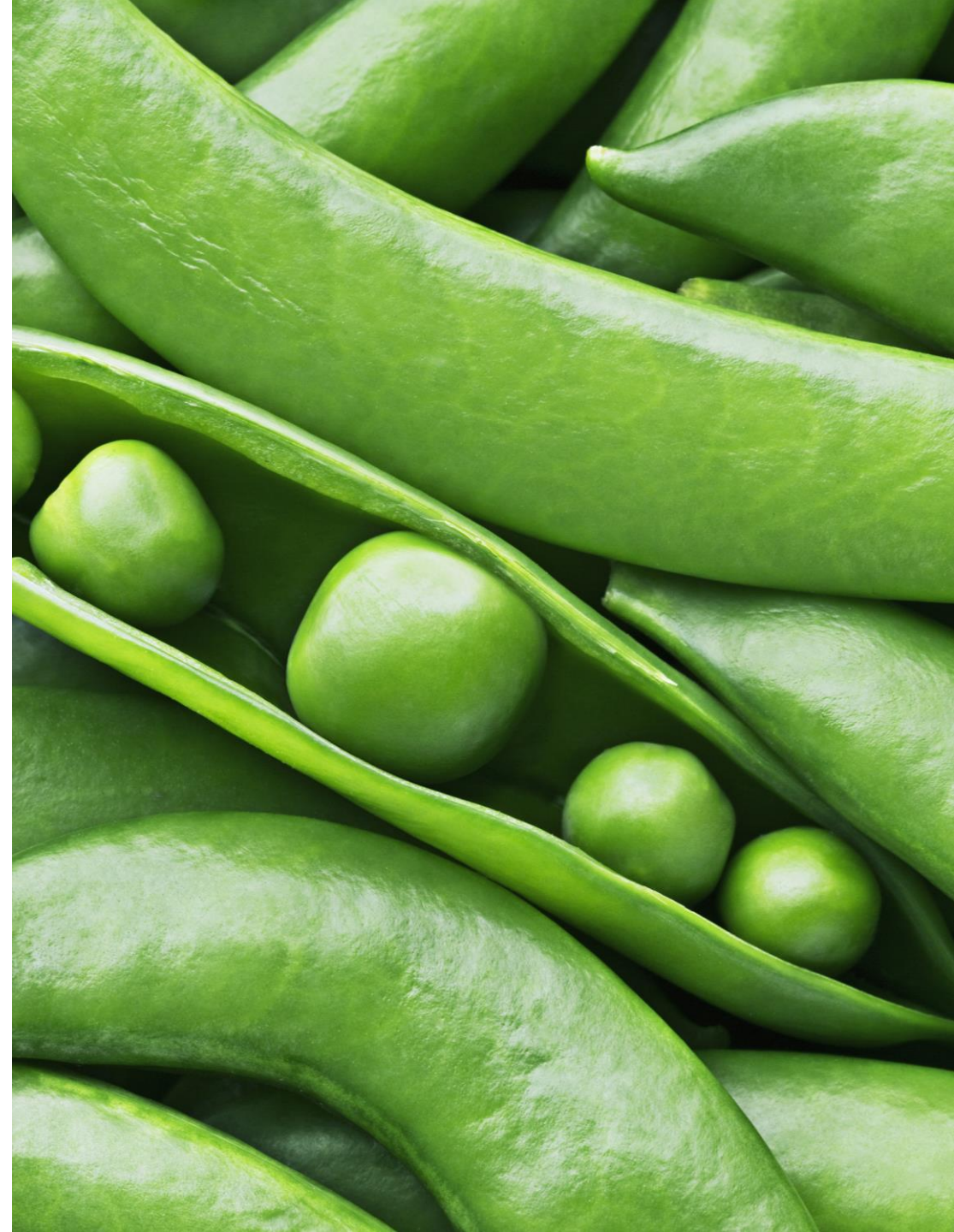
Köyhyys ja ruoka-apu 9.11.2023

Anna-Mari Sopenlehto-Jokinen, Turun kaupunki
Anri Niskala, Varha

Nostoina tänään

- Ruoka-avun tarve Turussa
- Toimijaverkosto ja ruokatoiminta ilmiönä
- Kehittämistarpeita ruokateemassa
- Jatkotoimenpiteet – miten edetään?

Ruoka-avun tarve Turussa

Ruoka-avun tarvitsijat Turussa - yhdistysten arvio 2021

- Yli 55-vuotiaiden ja eläkeläisten edustavuus ruoka-avussa suurinta, työttömät toiseksi suurin ryhmä, lomautettuja mukana.
- Maahanmuuttajataustaisten määrän viime aikoina lisääntynyt.
- Nuoremman väen lisääntymistä avun tarvitsijoissa havaittu.
- Perheellisiä hakijoita aiempaa enemmän.
- Koostuu vähävaraisista ja kokonaisuudessaan arviolta yli 60 % eläkeikäisiä
- Ruoka-avun tarvitsijoiden määrän on arvioitu kasvaneen Turussa, kuten kansallisestikin – asiakasmäärät ovat kasvaneet ja ylittävät tarpeiden olevan enemmän kuin toimijoiden taholta pystytään vastaamaan.
- Jaettavan ruoan määrä on vähentynyt huomattavasti.

Toimijaverkosto

Ruokatoiminta ilmiönä

- Tässä ajassa monet päätöksenteon ja hallinnon haasteet liittyvät yhteiskunnallisiin megatrendeihin ja niistä kumpuaviin kompleksisiin yhteiskunnallisiin ilmiöihin, kuten syrjäytymiseen, eriarvoistumiseen, työelämän murrokseen tai ilmastomuutokseen.

- Käsitukset ilmiöiden luonteesta ovat avoimia monenlaisille tulkinnoille.
- Niiden syy-seuraussuhteet monimuotoisia ja vaikeasti avautuvia.
- Ilmiöiden vaikeasti hahmottuva luonne edellyttää uudenlaisia ratkaisuja, sillä niitä on vaikea hahmottaa yksittäisen hallinnonalan, tieteenalan tai sektorin ymmärryksen pohjalta.
- Hallinnon perinteiset siilot ja lainsäädännön sekä budjetoinnin yksityiskohtaisuus vaikeuttavat kokonaisvaltaista lähestymistapaa ilmiöihin.

- Ilmiön luonteen ja vaadittavien toimenpiteiden seurauksien hahmottaminen vaatii ilmiön **systemistä ymmärrystä ja politiikkavalintoja**, joiden tavoitteet ja toimenpiteet ovat johdonmukaisia.

Kehittämistarpeita ruokateemassa

Jatkokehittämistarpeet ja menetelmät

- Ruokahävikin vähentäminen (koulut, päiväkodit, tilaisuudet)
- Logistiikka ja kuljetus - uudenlaiset palvelut ja erilaiset jakeluratkaisut
- Työllistämispalvelut osana ruoka-aputoiminnan kehittämistä
- Yhteistyö Varhan kanssa sosiaalityön etsivässä ja/tai yhteisösosiaalityössä ja avustustoiminnassa
- **Toiminnan jatkuvuuden ja vakiinnuttamisen turvaaminen – omistajuus ja resurssit määriteltävä**
- **Verkostomainen toiminta ja yhteiskehittäminen** -mukana kunnat ja kaupungit, järjestötoimijat, Varha, TKI-toiminta, yritykset ja elinkeinoelämä, kuntalaiset
- Kokeilutoiminnan hyödyntäminen
- Ulkoisen hankerahoituksen hyödyntäminen kehittämistoiminnassa

Rahoitus

- Vakaampi rahoituspohja
- Rahoitus ja jatkuvuus
- Enemmän rahaa ministeriöltä

Aluellisuus

- Alueellista koordinaatiota
- Alueellinen (kaikkien yhteinen) seuranta
- Erinomainen alku alueelliselle yhteistyölle jo nyt

Yhteistyö- ja kehittäminen

- Kunta- ja hyvinvointialueyhteistyö, mikä toimii nopeasti (esim. ongelmatilanteissa)
- Koulujen ja päiväkotien ruokapalvelulta tuottaa ISS, miten saataisiin heidät myös tähän toimintaan mukaan?
- Lisää yhteistyötä eri toimijoiden välille
- Rohkeita uusia avauksia, kuinka teemme Varsinais-Suomessa maan tehokkainta, tavoitettavinta ja vaikuttavinta ruoka-aputoimintaa

RUOKA- APUTOIMINNAN KEHITTÄMIS- AJATUKSIA HAKEMUKSESSA HUOMIOTAVAKSI

Viestintä

- Tiedottamisen lisääminen
- Kaikilla vastuu viestinnästä

Palvelut

- Ohjausta palvelun piiriin
- Työläs hakemus pienille toimijoille
- Selkeä, mutta lyhyt viestintä seurakunnille siitä mitä tehdään.

Tarvekysely Varsinais-Suomen kunnille ja ruoka-aputoimijoille
STM:n ruoka-avun rahoitushaun yhteydessä elokuussa 2023.

Jatkotoimenpiteet – miten edetään?

- Tehdään tiivistä yhteistyö ja kehittämistoimia Varhan kanssa
- Käynnistetään Turun ruokatoiminnan pyöreän pöydän keskustelut yhteisten tavoitteiden ja tekemisen sekä roolituksen määrittelyyn
- Tavoitellaan Turun ruoka-aputoiminnan vakiinnuttamista - omistajuus, resurssointi, huomiointi poliittisessa päätöksenteossa ja TAE 2025 työssä
- Kehitetään hävikkiruoan jakelutoimia ja puistoruokailun kokeilu kytketään jatkossa Kiva kesä kulmilla-toimintaa.
- Osallistutaan kansalliseen toimijaverkoston toimintaan - selvitetään ja hyödynnetään jo muualla totutettuja toimivia malleja

Kiitos!